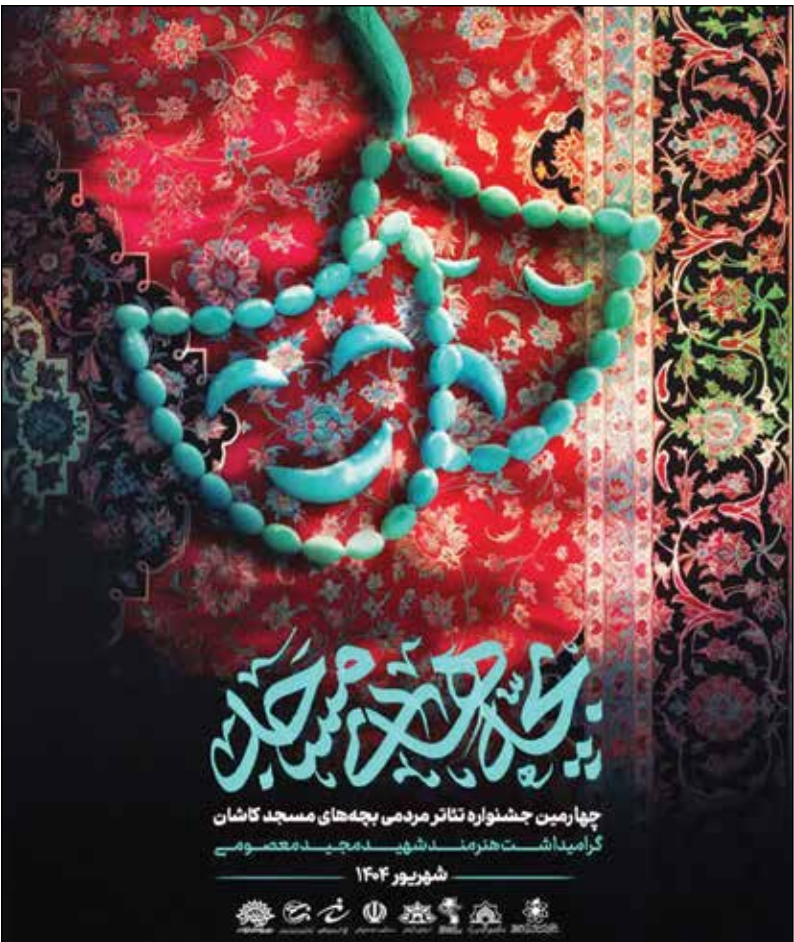


جشنواره تئاتر بچه‌های مسجد کاشان؛ فصل رویش‌ها



هنر، نسبتی دیرینه با مسجد دارد. از معماری هنرمندانه در ساخت مسجد گرفته تا کتیبه‌های کاشی‌کاری شده منقوش به نگارها و خوشنویسی‌ها تا شکل و فرم و گنبد‌ها و مناره‌ها جملگی گویای پیوند پرتائیر هنر و مسجد دارد. این‌پایختشی از کارکردهای نمادین مسجد را تشکیل می‌دهند، اما توجه به دیگر عناصر دخیل در پویایی و پایدی و مانایی مساجد نظیر حضور و مشارکت فعالانه مردمی در برنامه‌های جانبی مسجد و پویا کردن فعالیت‌هایی که بر کشش و جنبه مساجد می‌افزاید حلقه گمشده‌ای است که گاهی از آن رنج می‌بریم و بر غفلت نسبت به آن افسوس می‌خوریم. یکی از کارکردهای ظریف و لطیف مسجد، نقش‌آفرینی در تربیت شخصیت افراد و آموزه‌هایی است که در مکتب مسجد حاصل می‌شود؛ آموزه‌هایی که گاه سرنوشت افراد را تحت‌تاثیر خود قرار می‌دهد. این نقش‌آفرینی گاهی در آموزش‌های اخلاقی و عقیدتی است، گاهی در مسائل عقلی و نقلی و گاهی در مهارت‌آموزی‌هایی است که شالوده زندگی را دستخوش تحول می‌کند. یکی از نقش‌ها و کارکردهای مهم مسجد، اعتنای به فعالیت‌های هنری بچه‌های مساجد است. فعالیت‌هایی که با الهام از فرهنگ و آداب مسجد توانسته است ظرفیت‌های نامکشف‌ه‌ای را کشف و ترویج نماید. تئاتر گرچه مقوله‌ای فراگیر و مفهومی تعریف شده در ادبیات و فلسفه هنر است؛ اما وقتی قرار است در این ظرف، مظروفی به نام و کام محتواهای دینی و اجتماعی و فرهنگی هدفدار و آموزنده و پیلارکننده قرار گیرد، تئاتر مسجد، روند و رویکردی مختص خود خواهد یافت. یعنی در عین وفاداری به ابزار و تعاریف مرسوم، برخی نهادها و قالب‌ها به‌تبع نام مسجد، رنگ و سبکی مسجدگونه به خود می‌گیرد. تئاتر مسجد مثل منبر مسجد، پیام‌های فراوانی همراه با تأثیرات عمیقی می‌تواند داشته باشد. جشنواره تئاتر بچه‌های مسجد کاشان رویداد هنری تابستانه‌ای است که اگر چه از چهار سال پیش، چراغ آن روشن شد اما استقبال هنرمندان و هنراموزان در این دوره نشانه رشد کمی و کیفی تولیدات نمایشی هنرمندان کاشانی است. از منظر داده‌های آماری، حضور بیست گروه نمایشی و مشارکت خیره‌کننده بازیگران و کارگردان زن در این دوره همراه با تنوع موضوعی از مباحث تاریخی گرفته تا چالش‌های اجتماعی سبک زندگی امروزی، قابل تحلیل و تفسیر فنی است. از منظر تحلیل محتوا، ژرف‌ساخت‌های متون نمایشی و ساختارمندی اسلوب گروه‌های نمایشی در کنار تجربه‌های نخستین برخی بازیگران و عوامل اجرایی تئاترها، دست‌اندرکاران جشنواره را به نتایجی هدفمند محور رهنمون می‌سازد. در کنار این نکات، استقبال

جامعه مخاطبین و به‌ویژه عموم خانواده‌ها از نمایش‌های این دوره، وجه ممتاز و متمایز دیگر این جشنواره تلقی می‌شود. در یک جمع‌بندی کلی می‌توان دستاوردهای جشنواره تئاتر بچه‌های مسجد در کاشان را چنین برشمرد: ۱. بهره‌مندی از تجربیات ارزنده تئاترهای راهنمایی و هدایت‌کننده که خود از عوامل فنی و اجرایی جشنواره‌های مشابه منطقه‌ای ملی هستند. ۲. هدفمندی در محتوا و موضوعات محتوایی جشنواره با تأکید بر تولیدات کاربردی‌نمایشی. ۳. تأکید دیرخانه بر استعدادیابی و استعدادشناسی و هدایت ظرفیت‌های هنری مغفول مانده به‌سوی تولیدات فاخر هنری ۴. رویکرد محور مسئله سانسانه در فراخوان جشنواره با انگیزه طرح



چالش‌ها و آسیب‌های اجتماعی متبالبه جامعه خاصه نوجوانان و جوانان. همگرایی، همفکری و همکاری متعهدانه اعضای ستادبرگزاری جشنواره در هیمافزایی‌های مفهومی، موضوعی، کارکردی و کاربردی ع ظرفیت سازی در محله‌های شهری برای حضور گروه‌های هنری. ۷.گاه فرا شهرستانی به جشنواره و دعوت از گروه‌های هنری شهرستان‌های مجاور باهدف بسط جغرافیای هنری باتوجهبه دانه گسترده‌داتقه‌های مناطق مختلف ۸.بواجت بر رنگ مردمی و پرهیز از تشریفات متعارف در اجرای برنامه‌ها.

۸ اثر منقول فرهنگی و تاریخی اصفهان ثبت ملی شد



کاشان؛ میراث‌دار ۱۷۰۰ اثر تاریخی



علیرضا عبدالله‌زاده، رئیس اداره میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی شهرستان کاشان اظهار داشت: در نیمه نخست سال جاری، تعداد ۹۳ هزار و ۳۴۶ مسافر ایرانی و ۳ هزار و ۹۹۵ گردشگر خارجی در اقامتگاه‌ها، هتل‌ها و گردشگران از بناهای تاریخی تحت‌نظر این اداره با رشد قابل‌توجهی همراه بوده و از ۶۱۵ هزار نفر در مدت مشابه سال گذشته به ۶۴۰ هزار نفر افزایش یافته است. او افزود: باغ تاریخی فین کاشان با ثبت بیش از ۵۰۲ هزار بازدید، عنوان پربازدیدترین اثر تاریخی شهرستان را به خود اختصاص داده و نقش محوری در جذب گردشگر ایفا کرده است. عبدالله‌زاده ادامه داد: پس از باغ فین، خانه تاریخی بروجردی‌ها با ۱۱۴ هزار بازدید و تپه‌های سیلک با ۱۷ هزار بازدید در رتبه‌های بعدی قرار دارند. **کافروش بلیت آثار تاریخی کاشان از مرز ۲۰ میلیارد تومان گذشت** رئیس اداره میراث‌فرهنگی کاشان با اشاره به آمار

نشانی: اصفهان، میدان آزادی، خیابان دانشگاه
نرسیده به حکیم نظامی، کوچه شهید روحانی، شماره ۵
تلفن: ۰۲۱-۳۶۲۹۳۷۵۰ (دوره خط) فاکس: ۰۲۱-۳۶۲۹۳۲۹۲
لینتوگرافی و چاپ: شاخه سبز توزیع: رویداد پارسی

امتیاز در زمینه‌ی روزنامه‌های سراسر کشور
شریب کیفی: ۸۲/۷ رتبه‌آگهی: ۱

آیین نامه اخلاقی حرفه ای در لینک -درباره ما-
سانیت اصفهان امروز منتشر شده است.
www.esfahanerooz.ir

هیجان خبری باواقعیت؟

کاوش‌های کم‌رزین زیر ذره‌بین باستان‌شناسان



حکومتی بااقتصادی راانتیچه گرفت.

کافراخانه سلطنتی: نیازمند شواهد معماری وامنتی

این باستان‌شناس تأکید کرد: اگر قرار باشد در جایی ضرابخانه وجود داشته باشد، باید نشانه‌های روشنی از فضاهای حکومتی وامنتی آشکار شود. ضرابخانه در طول تاریخ مکانی به‌شدت حساس بوده که نقش اقتصادی و سیاسی کلیدی داشته است ونمی‌توان آن را در یک فضای معمولی جست‌وجو کرد. به همین دلیل، کشف چندسد سکه مسی با مرغی در کم‌رزین به‌هیچ‌وجه دلیل کافی برای اثبات وجود ضرابخانه یا کاخ نیست. جآوری در بخش دیگری از سخنان خود گفت: یک باستان‌شناس پیش از هر چیز موظف است کاوش را در سکوت وباقت کامل به انجام برساند. انتشار اخبار هیجان‌زده و اعلام فرضیات ناپخته در ابتدای مسیر، به‌ضرر پژوهش است.

کافروپوزال پژوهشکده: پرسشی بی‌باخ

او همچنین به مسئله پروپوزال ارائه‌شده برای کاوش‌های کم‌رزین اشاره کرد و گفت: پژوهشکده میراث‌فرهنگی تنها یک طرح را تأیید کرده و به همین اساس ادامه کار به همان تیم سیرده شده است. به باور جآوری، این روند جای نقد دارد زیرا چنین محوطه مهمی باید با حضور چندین تیم متخصص و با رقابت علمی پیش برود تا از تک‌صدایی و تکرار خطا جلوگیری شود. جآوری با لحنی انتقادی تأکید کرد: کاوش‌های باستان‌شناسی نباید به ابزاری برای رزومه‌سازی فردی یا جریان‌های اداری وساسی بدل شود. او افزود: رسالت باستان‌شناس کشف حقیقت تاریخی است، نه همراهی با تبلیغات و پروپاگاندای خبری. در نگاه، او انتشار اخبار مبنی بر کشف کاخ سلجوقی یا ضرابخانه در کم‌رزین بیش از آنکه بر شواهد متکی باشد، حاصل فشارهای رسانه‌ای است.

کافنیازمند بازنگری در روند کنونی کاوش‌های کم‌رزین

علیرضا جعفری زند باستان‌شناس و فردی که با کشف گنژ کم‌رزین معنای تخریب این گنژ تاریخی شد تأکید کرد: روند کنونی کاوش در گنژ تاریخی کم‌رزین اصفهان نیازمند بازنگری جدی است، چرا که یافته‌های موجود فاقد پشتوانه علمی متقن برای نسبت‌دادن آنها به کاخ‌های سلجوقی است. او گفت: اگر می‌دانستم سرنوشت این گنژ به چنین شیوه‌ای رقم می‌خورد، شاید ترجیح می‌دادم سکوت کنم تا لایه‌های تاریخی برای آیندگان باقی بماند تا آگروهی متخصص و آشنا با تاریخ اصفهان آن را به‌صورت اصولی بررسی کنند. این پژوهشگر در ادامه با اشاره به ادعای برخی منی بر احتمال وجود کاخ سلجوقی در این محدوده افزود: محدوده مکانی کاخ‌های سلجوقی در منابع تاریخی مشخص است و هیچ ارتباطی با موقعیت فعلی ندارد؛ بنابراین این جست‌وجوی نته‌نای پایه علمی ندارد بلکه می‌تواند موجب برداشت نادرست عمومی از تاریخ اصفهان شود. او ادامه داد: در گزارش‌ها به تعدادی سکه دوره صفویه اشاره شده است، حال آنکه در باستان‌شناسی، اهمیت سکه و هر یافته دیگر در جایگاه بافت لایه‌ای آن است. وقتی شیء در لایه‌ای مضطرب و درهم‌یافته کشف می‌شود که اشیای قاجاری، صفوی، زندیه و حتی اشکانی در کنار هم قرار دارند، نمی‌توان ارزش علمی بالای برای آن قائل شد.

کافروند نادرست اطلاع‌رسانی به رسانه‌ها

جعفری‌زند در بخش دیگری از سخنان خود گفت: آنچه امروز در جریان است بیشتر جنبه تبلیغاتی دارد تا علمی. برخی از اخبار منتشر شده بیشتر به کار گنج‌یابان می‌آید تا پژوهشگران. وقتی در خبر رسمی از پیدا شدن کوزه سکه با گنج سخن گفته می‌شود، این دقیقاً تضعیف جایگاه علمی باستان‌شناسی است و هیچ نسبتی با تحقیقات اصولی ندارد. او افزود: یک باستان‌شناس حرفه‌ای باید با استناد به شواهد دقیق و بافت لایه‌ای سخن بگوید. همان‌طور که در کاوش‌های اشرف آثار ساسانی در کنار سفال‌ها و معماری همان دوره یافت شد و یا گورستان اشکانی همراه با شواهد کامل معرفی شد. درحالی که در کم‌رزین لایه‌ها کاملاً مضطرب بوده و اشیای چندین دوره تاریخی در کنار هم قرار گرفته‌اند.

کافکم‌رزین پرسشی گشوده در قلب تاریخ اصفهان

کم‌رزین بیش از هر چیز به عرصه‌ای برای پرسشگری علمی تبدیل شده است؛ عرصه‌ای که ارزش آن در مستندسازی شفاف، استمرار کاوش‌های تخصصی و پرهیز از شتاب‌زدگی رسانه‌ای نهفته است. آینده این محوطه در گرو آن است که یافته‌ها با دقت ثبت و در چارچوب علمی منتشر شوند تا هم جامعه علمی و هم افکار عمومی بتوانند تصویری روشن‌تر از جایگاه تاریخی کم‌رزین به‌دست آورند. اینکه این داده‌ها نهایتاً به‌شناسایی کاخ‌های حکومتی، فضاهای مذهبی یا کاربری‌های شهری دیگر منجر شود، پرسشی بااست که تنها پژوهش‌های آتی می‌تواند به آن پاسخی معتبر بدهد.

دانشجویان برای آموزش مفید است اما مسئولیت اصلی باید بر دوش کاشگران باسابقه باشد. اینجا عرصه آموزش پایه‌ای نیست بلکه نقطه‌ای کلیدی در تاریخ اصفهان است. این باستان‌شناس دوره اسلامی افزود: ضرورت دارد پروپوزال‌ها و روند انتخاب تیم‌ها شفاف اعلام شود. وقتی تنها یک فرد یا گروه محدود بدون رقابت علمی مسئولیت کاوش را برعهده می‌گیرد، پرسش‌هایی به وجود می‌آید پژوهشکده میراث فرهنگی باید این فرایند را روشن کند تا اعتماد جامعه علمی وافکار عمومی جلب شود.

کافپرهیز از تولید هیجان خبری در کاوش کم‌رزین

او با اشاره به بازتاب رسانه‌ای کاوش‌ها خاطرنشان کرد: باستان‌شناسی عرصه تبلیغات یا رزومه‌سازی برای مدیران نیست، وظیفه ما کشف حقیقت تاریخی است، نه تولید هیجان خبری. هرگاه یافته‌ای قطعی به دست آمد، باید در گزارش‌های علمی منتشر شود و در اختیار جامعه قرار گیرد. ما کار علمی هیجان و شعار نداریم. بدیعی ادامه داد: اگر کاوش‌ها به‌درستی مستندسازی و معرفی نشود، فرصت تاریخی اصفهان از دست می‌رود. این محوطه می‌تواند داده‌های ارزشمندی از دوره‌های مختلف، از پیش حد جراحی دقیق. هرگونه شتاب‌زدگی یا اعلام زود هنگام یافته‌های توافداً آسیب‌زننده باشد. ما باید به‌صورت مسئولانه، با تیمی حرفه‌ای و در سکوت علمی کاوش کنیم و پس از تکمیل داده‌ها نتایج را منتشر کنیم.

کافکاخ سلجوقی: ادعایی بدون پشتوانه داده‌های میدانی

محسن جآوری، باستان‌شناس و عضو هیئت‌علمی گروه باستان‌شناسی دانشگاه کاشان با اشاره به جایگاه تاریخی محوطه کم‌رزین گفت: این محدوده دقیقاً بر هسته اولیه شکل‌گیری شهر اصفهان قرار دارد و هرگونه کاوش باید با رویکرد علمی و هدفمند دنبال شود. به باور او، یک تیم باستان‌شناسی حرفه‌ای موظف است با تمرکز بر لایه‌های استقراری شهر و بدون هیاهوی خبری، روند پژوهش را پیش ببرد و در چنین محوطه‌هایی اصل بر جست‌وجوی مستندات تاریخی است، نه طرح ادعاهای زود هنگام. درباره وجود کاخ‌ها یا بناهای سلطنتی، او با انتقاد از اعلام شتاب‌زده کشف کاخ سلجوقی افزود: داده‌هایی که تاکنون در کاوش‌های کم‌رزین به‌دست آمده، هیچ‌یک مؤید چنین فرضیه‌ای نیست. به گفته جآوری، طرح وجود کاخ پیش از تکمیل کاوش و گردآوری کامل شواهد، نوعی گمانه‌زنی ذهنی است که با منطق باستان‌شناسی تطابق ندارد. عضو هیئت‌علمی گروه باستان‌شناسی دانشگاه کاشان تصریح کرد: بر باستان‌شناسی می‌تواند در ذهن خود احتمالاتی را بررسی کند، اما طرح عمومی این احتمالات بدون شواهد قطعی، هم اعتبار علمی را خدشه‌دار می‌کند و هم افکار عمومی را دچار سوگرداشت می‌سازد.

کافسکه‌ها: شاهد خام نه سند قطعی

یکی از مهم‌ترین دستاوردهای فصل دوم کاوش‌های کم‌رزین، کشف بیش از ۳۹۰ قطعه سکه تاریخی بوده است. تیم کاوش فاز دوم گنژ کم‌رزین این یافته را دلیلی برای تقویت فرضیه وجود ضرابخانه یا کاخ سلطنتی دانسته است. اما جآوری این برداشت را مردود می‌داند و می‌گوید: سکه‌ها باید در بستر خود و در کنار سایر داده‌های باستان‌شناختی تحلیل شوند. او توضیح می‌دهد: داده‌های باستان‌شناسی همانند دانه‌های یک تنجیر به هم پیوسته‌اند و تنها در صورت بررسی توانمان معنا پیدا می‌کنند. کشف تعدادی سکه به‌تنهایی نمی‌تواند دل بر وجود ضرابخانه یا کاخ باشد. برای چنین نتیجه‌گیری باید شواهد معماری مشخص، فضاهای حکومتی یا ساختارهای امنیتی ویژه‌ای به دست آید که تاکنون در کم‌رزین مشاهده نشده است. جآوری در ادامه به تجربه کاوش در محوطه فیض‌آباد اشاره کرد و گفت: در آنجا حدود ۵۰ سکه نقره کشف شد که در لایه‌ای یک دیوار پنهان شده بودند. این سکه‌ها احتمالاً توسط فردی در زمانه‌ای خاص مخفی و فراموش شده بودند. با وجود این، تیم کاوش هرگز ادعای وجود ضرابخانه در آن مکان را مطرح نکرد چرا که شواهد معماری وزمنه‌های اجتماعی آن فرضیه را تأیید نمی‌کرد. او افزود: کشف سکه در بازار یا محله‌ای شهری امری رایج است و نمی‌توان صرفاً بر اساس تعداد، وجود نهادهای

کارشناسان هشدار می‌دهند که اعلام شتاب‌زده کشف کاخ سلجوقی و عدم انتشار مستندات رسمی، زمینه برداشت نادرست تاریخی وشایعه‌سازی عمومی را فراهم کرده است. به گزارش مهر، محوطه تاریخی کم‌رزین اصفهان در سال‌های اخیر به یکی از مهم‌ترین کانون‌های توجه در حوزه باستان‌شناسی شهری تبدیل شده است. موقعیت این محوطه در قلب هسته اولیه شهر اصفهان باعث شده هرگونه برداشت یا نتیجه‌گیری درباره ماهیت آن، فراتر از یک بحث تخصصی صرف، بر روایت‌های تاریخی موجود نیز تأثیرگذار باشد. علی‌شجاعی اصفهانی، سرپرست هیئت باستان‌شناسی کم‌رزین، در تازه‌ترین اظهارنظرهای خود بر فرضیه وجود بناهای فاخر دوره سلجوقی یا دیلمی در این محدوده تأکید کرده است. به گفته وی، این فرضیه تنها بر حدس و گمان استوار نیست، بلکه با تکیه بر منابع مکتوب تاریخی، بررسی‌های ژئوفیزیکی و داده‌های حاصل از کاوش‌های میدانی تقویت می‌شود. او همچنین به سفرنامه‌هایی چون شاردن و کمپفر و گزارش‌هایی از پژوهشگرانی مانند هانس گایوه اشاره کرده و این منابع را مکمل شواهد میدانی برای مکان‌یابی احتمالی کاخ‌های سلجوقی در محدوده کم‌رزین دانسته است. شجاعی با یادآوری دشواری‌های تعیین مرز میان دوره‌های تاریخی در اصفهان، به‌ویژه تمایز آثار دیلمی و سلجوقی، تأکید کرده که احتیاط علمی واستمرار مطالعات شرط اساسی در چنین پروژه‌هایی است. سرپرست هیئت باستان‌شناسی کم‌رزین همچنین ابراز امیدواری کرده است که سامان‌دهی این محوطه زمینه را برای ایجاد یک موزه باز شهری فراهم آورد؛ اقدامی که می‌تواند جایگاه اصفهان را در مطالعات باستان‌شناسی شهری ارتقا دهد. با وجود این، طرح فرضیه کاخ سلجوقی در کم‌رزین با واکنش‌ها و نقدهای متعددی از سوی برخی باستان‌شناسان و صاحب‌نظران مواجه شده است. سرشجاعی درباره اعتبار داده‌ها، شیوه اطلاع‌رسانی، نحوه مستندسازی و حتی چارچوب رسانه‌ای معرفی یافته‌ها مطرح شده که نیازمند بررسی دقیق و بی‌طرفانه است. گزارش پیش‌رو تلاش دارد با اتکا به دیدگاه‌های کارشناسان و مرور مستندات موجود، این پرسش‌ها و چالش‌ها را در چارچوبی تحلیلی وحرفه‌ای مورد واکاوی قرار دهد.

کافضرورت نگاه علمی در کاوش‌های فاز دوم کم‌رزین

مجید بدیعی گوتی، باستان‌شناس دوره اسلامی که سابقه بیش از ۴۰ کاوش در محوطه‌های مختلف کشور را دارد اظهار کرد: محدوده کم‌رزین دقیقاً در هسته اولیه شکل‌گیری شهر اصفهان قرار گرفته و هر اقدامی در آن نیازمند نهایت دقت علمی است، ما با بخشی از تاریخ زنده اصفهان روبه‌رو هستیم و کوچک‌ترین اشتباه در برداشت یا اعلام شتاب‌زده یافته‌ها می‌تواند منجر به برداشت‌های نادرست عمومی شود. او در واکنش به خبر کشف شواهد وجود کاخ سلجوقی در کم‌رزین توضیح داد: در گزارش‌ها اشاره شده که بر اساس منابعی مانند سفرنامه شاردن یا اسناد اروپایی فرضیه وجود کاخ تقویت می‌شود. باید تأکید کنم که اتکا به منابع تاریخی یا سفرنامه‌ها در مرحله نخست کاوش نمی‌تواند به نتایجی مبنای چنین ادعای مهمی باشد. آنچه اهمیت دارد لایه‌های معماری و شواهد میدانی است. ما نیازمند معماری شاخص، پلان مشخص و عناصر خاص یک کاخ هستیم. این باستان‌شناس دوره اسلامی ادامه داد: کاخ‌ها در معماری سلجوقی ویژگی‌های خاص خود را دارند؛ از جمله سنگ‌های تراش خورده، نقوش مشخص و ... که باید در جای خود کشف و معرفی شوند. صرف کشف چند قطعه سفال یا کاشی نمی‌تواند مستند علمی برای معرفی یک کاخ باشد. او با اشاره به تجربه‌های خود در کاوش‌های متعدد افزود: ما در همدان یامحوطه‌های دیگر بارها با این مسئله روبه‌رو بوده‌ایم که منابع تاریخی از کاخ یا بناهای مهم سخن گفته‌اند اما در عمل معماری شاخصی به دست نیامده است. نمونه روشن آن در کاوش‌های همدان بود که به رغم روایت‌های تاریخی درباره وجود کاخ‌ها، شواهد معماری قطعی به دست نیامد. بدیعی ادامه داد: بنابراین باید با احتیاط به موضوع نگاه کرد. وقتی معماری مشخص به دست نیامده، ما نمی‌توانیم صرفاً بر اساس منابع متنی یا تعداد محدودی از اشیاء، از کاخ سخن بگوییم. کاخ باید خودش را با شواهد روشن نشان دهد.

کافنقد به روند مستندسازی کاوش‌ها

او گفت: یکی از مشکلات جدی این است که تا کنون گزارشی مستند و کامل از یافته‌ها ارائه نشده است. ما نیازمند مستندسازی دقیق لایه‌ها، سفال‌ها، پلان‌ها و اضافه اشیای کشف‌شده هستیم. وقتی این اطلاعات منتشر نشود، زمینه برای ابهام و حتی شایعه فراهم می‌شود. این باستان‌شناس افزود: کاوش‌های بافت تاریخی مانند دوره‌های کاغذ ظریف وبهم‌پیوسته هستند. کوچک‌ترین خطا یا حذف در ثبت داده‌ها می‌تواند کل روایت تاریخی را مخدوش کند. بنابراین مستندسازی دقیق و انتشار شفاف گزارش‌ها از ضرورت‌های انکارناپذیر در چنین پروژه‌ای است. او اضافه کرد: باستان‌شناسی عرصه شفافیت است. اگر یافته‌ها به‌موقع و دقیق معرفی شود، هیچ شایعه‌ای مجال بروز نمی‌یابد. اما اگر سکوت و ابهام حاکم باشد، زمینه برای سوگرداشت فراهم می‌شود. او در بخش دیگری از گفتگو به ترکیب تیم فعلی کاوش اشاره کرد و گفت: چنین محوطه مهمی نیازمند تیمی حرفه‌ای از باستان‌شناسان مجرب است. البته حضور